

ТРЕТА ПРИРОДОМАТЕМАТИЧЕСКА ГИМНАЗИЯ

“АКАДЕМИК МЕТОДИЙ ПОПОВ” – ВАРНА

Гр .Варна,бул. ”Вл.Варненчик”№80,тел/ факс 052/ 620 290, тел.052/ 613 640, e-mail: school@pmg3-varna.org

УТВЪРЖДАВАМ:

Ася Чилингирян - Директор,

Трета ПМГ „Акад. Методий Попов“ - Варна

Политики за противодействие на училищния тормоз между учениците в Трета ПМГ „Акад. Методий Попов” – Варна, 2024/2025 учебна година

I. Цели:

Насилието в училище е явление, което оставя дълготрайни последици върху психическото здраве и поведението, както на претърпелите насилие, така и на извършителите. Политиките за противодействие на училищния тормоз си поставят следните цели:

- Повишаване чувствителността, ангажираността и капацитета на училищната общност към проблема за тормоза между учениците;
- Прилагане на последователна и целенасочена политика на превенция;
- Прилагане на цялостен училищен подход и създаване на по-сигурна училищна среда чрез стратегии и програми за изграждане на ценности, социални умения и позитивни групови взаимоотношения.

II. Анализ и оценка на проблема

Проведеното изследване е част от цялостната училищна политика за противодействие на насилието и тормоза сред учениците. Получената информация отговоря на основни въпроси, свързани с тормоза в училище: форми, „горещи“ точки, честота, основни канали за комуникация, нагласи към тормоза и др.

Резултатите служат за отправна точка в реализиране на различни училищни инициативи, тематично насочена работа в класовете, индивидуално и групово консултиране на ученици, родители и учители по поставените проблеми.

Мониторингът на училищния тормоз се провежда на няколко нива: анкетно проучване на мнението на училищната общност; фокус групи; анализ на документи и системна контролна

ТРЕТА ПРИРОДОМАТЕМАТИЧЕСКА ГИМНАЗИЯ

“АКАДЕМИК МЕТОДИЙ ПОПОВ” – ВАРНА

Гр. Варна, бул. "Вл. Варненчик" №80, тел./факс 052/620 290, тел. 052/613 640, e-mail: school@pmg3-varna.org

дейност за изпълнение на планираните дейности за справяне с училищния тормоз между учениците.

Резултати от изследване мнението на учениците:

В изследването през месец октомври 2024 г. взеха участие 337 ученици от 9 до 12 клас. Анкетирането е проведено онлайн с методика разработена от проф. Пламен Калчев към СУ „Св. Кл. Охридски“ и одобрена от МОН. Включилите се са 63% от учениците в гимназията, в това число 251 момичета и 86 момчета.

Данни за анкетираните ученици по класове:

Клас	Брой ученици	Клас	Брой ученици	Клас	Брой ученици	Клас	Брой ученици
9 а	21	10 а	14	11 а	21	12 а	20
9 б	24	10 б	16	11 б	18	12 б	21
9 в	22	10 в	21	11 в	17	12 в	17
9 г	16	10 г	15	11 г	12	12 г	4
9 д	22	10 д	10	11 д	20	12 д	6

На учениците е предоставена анонимна анкета с 16 въпроса от затворен и полузатворен тип.

- Първият въпрос очертава формите на тормоз, които се наблюдават в училище. При обработката, отговорите са обобщени в следните категории:
- физически атаки (блъскане, удряне);
 - директни вербални форми (обиди, дразнене);
 - индиректни вербални форми (опити за злепоставяне, настройване на другите);
 - властови отношения/принуда с цел доминиране или получаване на облаги (заплахи, изнудване, искане на пари);
 - посегателства върху личните вещи;
 - киберформи (базирани на комуникация в социалните мрежи или мобилни връзки).

ТРЕТА ПРИРОДОМАТЕМАТИЧЕСКА ГИМНАЗИЯ

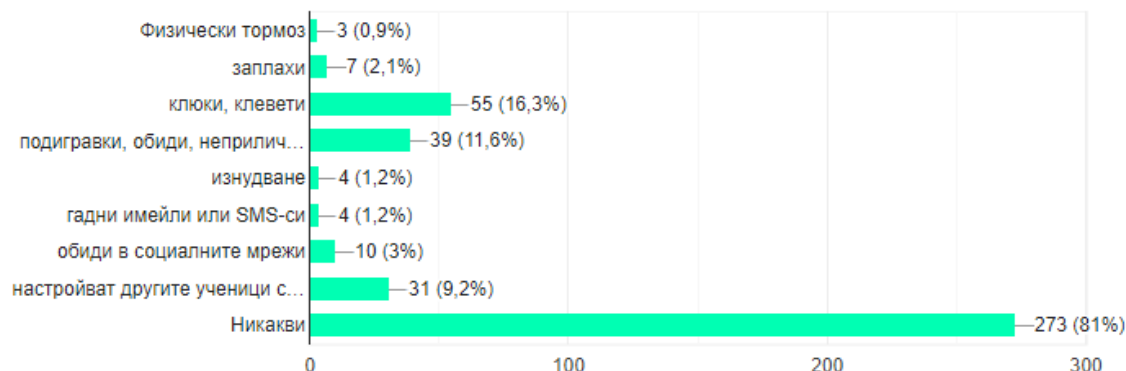
“АКАДЕМИК МЕТОДИЙ ПОПОВ” – ВАРНА

Гр. Варна, бул. "Вл. Варненчик" №80, тел./факс 052/620 290, тел. 052/613 640, e-mail: school@pmg3-varna.org

В Трета ПМГ кои форми на тормоз сте наблюдавали през 2023/2024 учебна година? /можете да посочите повече от един отговор/

 Копиране

337 отговора

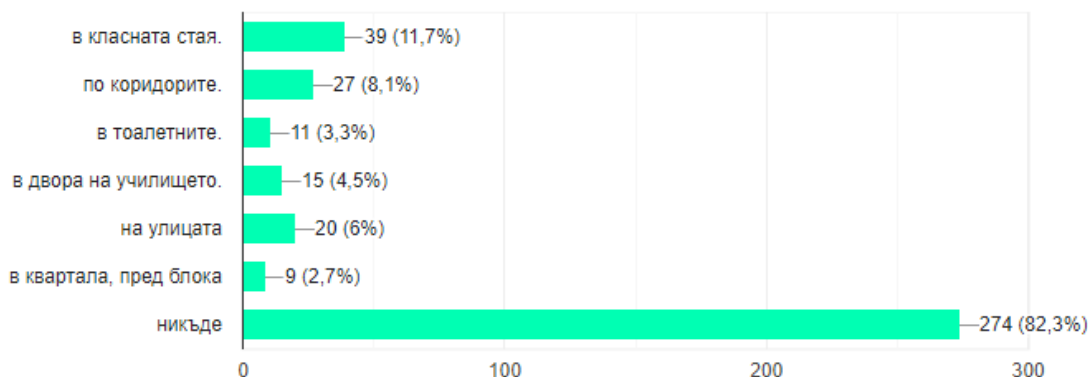
Обобщените резултати от първия въпрос представят най-разпространените форми на тормоз в гимназията. Видно е, че и във всички випуски преобладава вербалната агресия между учениците, а именно: обиди, подигравки, дразнене, настройване. В 9, 10, 11 и 12 клас учениците отбелязват, че има случаи на разпространение на клюки и неверни неща зад гърба на другите, т.е. индиректни вербални форми на тормоз. Показателен е фактът, че 81% от изследваните споделят, че не са били свидетели на каквито и да е форми на тормоз в училище.

➤ Информация за местата, на които се извършва тормозът, се получава от отговорите на въпрос 2:

Къде се случва ученици да бъдат тормозени? /можете да посочите повече от един отговор/

 Копиране

333 отговора

След анализ на резултатите може да се направи извода, че „горещите” точки, на които се извършва тормозът в училище са класните стаи, коридорите и двора на училището.

ТРЕТА ПРИРОДОМАТЕМАТИЧЕСКА ГИМНАЗИЯ

“АКАДЕМИК МЕТОДИЙ ПОПОВ” – ВАРНА

Гр. Варна, бул. “Вл. Варненчик” №80, тел./факс 052/620 290, тел. 052/613 640, e-mail: school@pmg3-varna.org

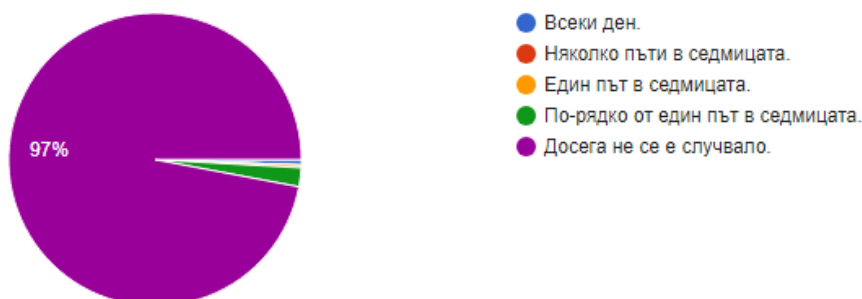
Контролирането им е в пряка връзка със стремежа за ограничаване на проблемното поведение.

- Честотата, с която даден ученик е бил обект на тормоз, се оценява с въпрос 3:

Случвало ли се е с теб да те тормозят през тази учебната година в училище?/дайте само един отговор/

Копиране

337 отговора

97 % от учениците споделят, че досега не се е случвало да бъдат тормозени. Тревожността по отношение на тормоза е минимална. Вниманието е ориентирано повече към постиженията в социалната сфера и личната реализация. Сформират се групи с различно влияние, приятелски кръг, аутсайдери, които съжителстват в относително равновесие. При нарушаване на границите, се създават конфликти, които бързо отшумяват.

- Честотата, с която ученикът е тормозил друг ученик в училище, се оценява с въпрос 11. Обобщено резултатите са следните:

Случвало ли се е ти да тормозиш друг ученик през тази учебната година? /
Дайте само един отговор/

Копиране

337 отговора

ТРЕТА ПРИРОДОМАТЕМАТИЧЕСКА ГИМНАЗИЯ

“АКАДЕМИК МЕТОДИЙ ПОПОВ” – ВАРНА

Гр .Варна,бул. ”Вл.Варненчик”№80,тел/ факс 052/ 620 290, тел.052/ 613 640, e-mail: school@pmg3-varna.org

За оценка на статусите на жертва и агресор, като международно приет критерий се е наложила честота „поне веднъж седмично“, която отразява в достатъчна степен системния, многократно повтарящ се характер на явлението. Попадащите ученици по този критерий са 1,2 % , което е белег, че тормозът в гимназията е ограничен. Посоката на работа с тези ученици би следвало да е чрез индивидуални консултации, разбира се след идентифицирането им.

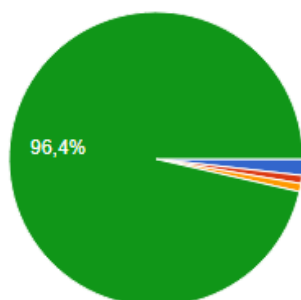
➤ Допълнителна информация за броя на децата, които са тормозени или тормозят другите, се получава от отговорите на въпроси 12–15.

➤ Ако се е случвало да те тормозят учениците, които те тормозиха бяха:

Ако се е случвало да те тормозят, тези, които те тормозиха, бяха? /Дайте само един отговор/

 Копиране

337 отговора

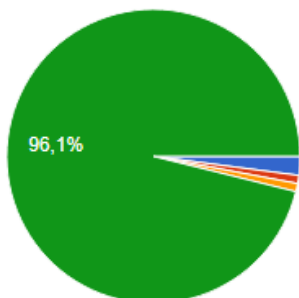

- Момчета.
- Момичета.
- И момчета, и момичета.
- Досега не се е случвало да ме тормозят.

Ако се е случвало да те тормозят, тези, които те тормозеха, бяха? /дайте само един отговор/

 Копиране

337 отговора

- От твоя клас.
- От други класове.
- От твоя клас и други класове.
- Досега не се е случвало да ме тормозят.

Извън големия процент ученици, които не са били обект на тормоз, повечето ученици с неприемливо поведение са момчета от същия клас. Необходимо е да се обърне специално внимание на междуполовото разбирателство, на проблемите, които учениците в класовете срещат в ежедневно си общуване. Полезен тук би бил връстниковият подход, специални теми в часовете на класа.

ТРЕТА ПРИРОДОМАТЕМАТИЧЕСКА ГИМНАЗИЯ

“АКАДЕМИК МЕТОДИЙ ПОПОВ” – ВАРНА

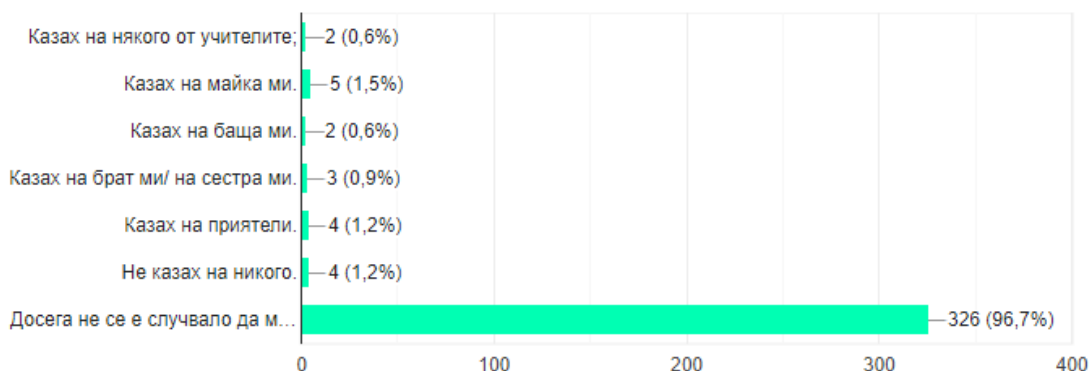
Гр .Варна,бул. ”Вл.Варненчик”№80,тел/ факс 052/ 620 290, тел.052/ 613 640, e-mail: school@pmg3-varna.org

➤ Основни канали за комуникация: с кого се споделя? Информацията се основана на отговорите на въпрос 8:

Когато теб те тормозеха, ти каза ли на някого? (Може да отбележиш повече от един отговор.)

Копиране

337 отговора

96,7% от учениците, участвали в това изследване споделят, че досега не се е случвало да бъдат тормозени и не се е налагало да споделят по този въпрос с някой. Данните от изследванията показват, че останалите ученици най-често споделят с приятел и с майка. По правило са налице и различия по пол: момичетата споделят по-често, докато момчетата по-често заявяват, че не са казали на никого.

➤ Нагласите към тормоза се оценяват чрез отговорите на въпрос 14:

Как би постъпил, ако видиш няколко твои съученици да тормозят друг съученик от класа? (Посочи само един отговор, който най-добре съответства на твоето мнение.)

Копиране

337 отговора

Резултатите от изследването показват, че учениците от 9, 10, 11 и 12 клас имат по-голяма нагласа да се намесят в ситуация на тормоз и да помогнат на жертвата - 37,4%.

ТРЕТА ПРИРОДОМАТЕМАТИЧЕСКА ГИМНАЗИЯ

“АКАДЕМИК МЕТОДИЙ ПОПОВ” – ВАРНА

Гр .Варна,бул. ”Вл.Варненчик”№80,тел/ факс 052/ 620 290, тел.052/ 613 640, e-mail: school@pmg3-varna.org

Само 0,6% от получените резултати е в полза на активната подкрепа на тормоза, а 7,7% от учениците не биха направили нищо при инцидент, но ще проявят любопитство.

Резултати от изследване мнението на учителите:

На въпросника за учителя са отговорили 23 педагогически специалисти, които преподават в 9-12 класове. Анкетата се състои от 12 въпроса затворен тип.

Почти 75% от учителите на учениците от 9 до 12 клас считат, че в паралелките няма тревожни и неуверени деца, към които останалите ученици да се отнасят зле. В останалите случаи учителите сочат, че става въпрос по-скоро за безобидни неща между учениците и в такива случаи е по-добре те сами да решават проблемите си. Голям е процентът на педагозите /69,6%/, които считат, че в класове няма импулсивни деца, със слаб самоконтрол, които лесно се разгневяват и реагират бурно. Нито един от учителите не определя тези ученици като агресори. Доминира мнението, че става въпрос по-скоро за безобидни неща, типични за отношенията между връстници.

Обобщение:

В Трета природоматематическа гимназия „Акад. Методий Попов“ към м. октомври 2024 г., не се наблюдават случаи и тенденции към увеличаване на тормоза в училище. Над 95% от учениците споделят, че никога досега не са били обект на тормоз от съученици или други ученици от училище. Тревожността по отношение на тормоза е минимална. Вниманието е ориентирано повече към постиженията в социалната сфера и личната реализация. Сформират се групи с различно влияние, приятелски кръг, аутсайдери, които съжителстват в относително равновесие. При нарушаване на границите, се създават конфликти, които бързо отшумяват с помощта на педагогическите специалисти.

Като най-разпространена форма на тормоз в гимназията се очертава вербалната агресия между учениците, а именно: обиди, подигравки, дразнене, настройване.

„Горещите” точки, на които се извършва тормозът в училище са класните стаи, коридорите и двора на училището. Важно е да се осъществява контрол на тези места не само по време на часовете, но и през междучасията. Контролирането им е в пряка връзка със стремежа за ограничаване на проблемното поведение. В гимназията е разработен и успешно прилаган принципът на дежурство на педагозите в междучасията, с цел превенция и интервенция на случаи на насилие и тормоз. Засилен е и контролът по отношение на случващото се в училищните стаи и коридори, чрез монтирани камери.

В Трета природоматематическа гимназия „Акад. Методий Попов“ широко се използва връстниковият подход, при който ученици обучават ученици по теми, свързани с насилието и агресията. Именно този подход е един от най-ефективните методи за превенция на насилието и тормоза сред учениците. Заложени са и специални теми в часовете на класа, по които учениците се запознават с видовете насилие и тормоз, коментират възможни ситуации и решения на конфликти. Учениците в Трета природоматематическа гимназия „Акад.

ТРЕТА ПРИРОДОМАТЕМАТИЧЕСКА ГИМНАЗИЯ

“АКАДЕМИК МЕТОДИЙ ПОПОВ” – ВАРНА

Гр .Варна,бул. ”Вл.Варненчик”№80,тел/ факс 052/ 620 290, тел.052/ 613 640, e-mail: school@pmg3-varna.org

Методий Попов“ имат доверие в гимназията и разчитат, че тук могат да получат подкрепа в случаи на насилие или тормоз.

Важна задача пред всички педагогически специалисти е учениците да бъдат мотивирани да споделят за това, което се случва на тях самите, но и за това, на което стават свидетели в и извън училище.

III. Перспективи за развитие и политики за противодействие на училищния тормоз по Механизма за противодействие на училищния тормоз между ученици в училище.

В Трета природоматематическа гимназия „Акад. Методий Попов” има достатъчно ресурси за справяне с училищния тормоз между учениците – ангажирано ръководство, училищен психолог и учители. Работата на училището е насочена към превенция на тормоза и липса на толерантност към насилието. Училищната политика се реализира на равнище общност, училище и на равнище клас, като на всяко едно от равнищата се осъществяват дейности по превенция и интервенция. Превенцията на тормоза включва комплекс от дейности, които имат за цел ограничаване или елиминиране на предпоставките за насилие. Интервенциите включват действия и мерки, които целят спирането на възникнала ситуация на тормоз, отчитайки индивидуалните потребности на всяко дете.

Ниво клас - превенция

1. Установяване на общи за класа ценности и поведенчески правила.
2. Тематични часове на класа, повишаващи чувствителността на учениците към проблематиката /особено онлайн-тормоза/.
3. Включване на темата за насилието в учебни единици, когато това е възможно.
4. Установяване на поверителна система за информиране и съобщаване за случаи на тормоз над ученици.
5. Повишаване на уменията за екипна работа, разбиране на различията и другостта.
6. Поощряване поведение на сътрудничество и помощ.
7. Участие на ученици в Координационния съвет на училището и подпомагане на извънкласни ученически инициативи.
8. Разработване на програма за работа с класовете с цел преодоляване на импулсивно поведение.

Ниво училище - превенция

1. Укрепване на вече изградените структури на защитна мрежа за недопускане на тормоз между учениците в училището.
2. Реализиране на дежурства от учителите на ключовите места в училището за тормоз между учениците. В гимназията е разработен и успешно прилаган принципът на дежурство на педагозите в междучасията и с цел превенция и интервенция на случаи

ТРЕТА ПРИРОДОМАТЕМАТИЧЕСКА ГИМНАЗИЯ

“АКАДЕМИК МЕТОДИЙ ПОПОВ” – ВАРНА

Гр .Варна,бул. ”Вл.Варненчик”№80,тел/ факс 052/ 620 290, тел.052/ 613 640, e-mail: school@pmg3-varna.org

на тормоз. Засилен е и контролът по отношение на случващото се в училищните стаи и коридори, чрез монтирани камери.

3. Разписване на годишен план за работата на Координационния съвет и училищната общност.
4. Мониторинг на динамиката на процеса и оценка на проблема.

Ниво общност - превенция

1. Активизиране на Обществения съвет, УН и родителите за:
 - разговори със своите деца по тематиката;
 - училищни дискусии по проблематиката.
2. Участие на родителите и представители на Ученическия съвет в Координационния съвет.
3. Популяризиране на добрите практики в училището.
4. Максимално използване на интернет-ресурсите за сензитивиране на общността към проблематиката.
5. Изграждане на позитивна училищна политика и участието на общността в нея.
6. Информирание и актуализиране на информацията за наличните ресурси в общността – съществуващи услуги и програми за превенция и противодействие на насилието и тормоза в училище

Интервенция на равнище училище

1. Водене на училищен дневник със случаи и управление на информацията.
2. Координационният съвет извършва оценка на риска и прави анализ за извеждане на необходимост от индивидуална работа по случай.
3. Процедура за откриване и работа по случай.

Политиките се реализират с План на координационния съвет при Трета природоматематическа гимназия „Акад. Методий Попов” – Варна, за реализиране на Механизма за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище през 2024 – 2025 учебна година, приет на педагогически съвет и Процедури за прилагане на механизма за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище.

Настоящите политики са приети от педагогическия съвет на Трета природоматематическа гимназия “Академик Методий Попов” /Протокол № РД 04-02/24.10.2024 г./ и са утвърдени със Заповед № РД07-354/25.10.2024 г. на директора на гимназията.